

Michal Vlk, *Israeli Reality as Seen Through the Eyes of Sayed Kashua*

Posudek školitele na bakalářskou práci

Bakalant ve své práci analyzuje vnímání izraelsko-palestinské reality v románové tvorbě Sajjida Kašua. Sajjid Kašua, izraelsko-arabský spisovatel a publicista píšící hebrejsky, je v Izraeli kulturním fenoménem. Čtenáři izraelského tisku čtou jeho satirické sloupky v deníku *ha-Arec* a televizní diváci se baví jeho sitcomem *Arabská práce (Avoda aravit)*, který satiricky líčí obraz arabsko-židovských vztahů v Izraeli. Sajjid Kašua je ale především autorem knih, které jsou oceňovány pro své ryze osobní svědectví o arabsko-izraelském soužití. Páteř jeho tvorby tvoří zkušenost dvojí identity Arabů s izraelským občanstvím a také ambivalentní vztah této menšiny k židovskému obyvatelstvu. Kašua, jak píše autor, „se pohybuje na rozhraní dvou světů, z nichž ani jeden jej není s to přijmout: židovská většina v Izraeli jej obviňuje z anti-sionismu, a naopak Arabové mu mají za zlé, že píše výhradně hebrejsky, je kritický k arabské kultuře a vyjadřuje proizraelské názory“. Snad právě proto se Kašua roku 2014 rozhodl přesídlit i s rodinou do Spojených států, kde v současnosti vyučuje a píše.

Bakalantova práce je dobře strukturována a zasazená do kontextu tvorby dalších izraelsko-arabských spisovatelů píšících hebrejsky. Kol. Vlk se nejprve zabývá otázkou jazyka. Skutečnost, že si někteří izraelsko-arabští autoři zvolili a volí hebrejštinu jako médium, v němž publikují svá díla anebo v něm píší, nabourává sionistický koncept izraelské literatury coby židovské národní literatury v nově ustaveném Státu Izrael. Autor si proto všímá argumentů, jimiž vybraní izraelsko-arabští autoři „ospravedlňují“ svou volbu hebrejštiny jako literárního jazyka, a následně analyzuje tvorbu tří nejvýznamnějších, jež lze označit za Kašuovi předchůdce: Atalláha Mansúra, Antona Šammase a Emile Habibiho.

Téma krize izraelsko-arabské identity je v Kašuově díle ústřední. Hrdinové jeho novel jsou původem Arabové, kteří se snaží integrovat do západní izraelské společnosti, která je však z důvodu jejich původu odmítá. Práce tento hlavní motiv dokládá rozbořením tří Kašuových děl. Prvním je autorův debut *Tančící Arabové*, líčící dětství a dospívání hrdiny/autora, který je rozpolcen mezi arabskou a izraelskou kulturou, k níž touží náležet. Novela *A bylo jitro* předkládá jak temnou apokalyptickou vizi zhoršujícího se soužití izraelských Arabů a Palestinců s většinovou izraelskou společností, tak odhaluje kulturní a politické rozpory mezi samotnými izraelskými Araby a Palestinci. Poslední pojednávanou knihou, tematizující krizi identity izraelských Arabů, je *Druhá osoba singuláru*. Při své analýze zmíněných děl se kol. Vlk opírá o řadu odborných literárních prací a kritických studií, s nimiž pracuje kriticky a tvůrčím je zapracovává do svého narativu.

Práce plně naplnila cíl, který si v úvodu vytknula: popsat a analyzovat vnímání izraelsko-arabské reality v románové tvorbě Sajjida Kašua. Kašua je prezentován jako výrazný hlas současné izraelské kultury, narušující konvenční diskurz ohledně postavení arabské minority v Izraeli a odmítající dichotomické vidění izraelské reality, které dělí její aktéry striktně na pachatele a oběti.

Kol. Vlk svou mimořádně kvalitní studií o jedné z nejvýraznějších osobností současné izraelské literatury v mnohém překročil požadavky kladené na bakalářskou práci. Vyzdvihnout je nutné i formální stránku práce, která je psána čtivě a brilantní angličtinou. Z uvedených důvodů doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a hodnotím ji jako „výbornou“.